

[Svend Erik Hovmand]

Det foreliggende forslag betyder, at reglerne om tilbageholdelse og anholdelse bliver ført à jour. Disse regler er unægtelig også nogle år gamle. Husker jeg ret, stammer de fra 1951. Der er altså gået godt 30 år, siden de blev realiseret. Det er efter vores opfattelse derfor velbegrundet at gennemføre en ajourføring.

Med hensyn til den foreslåede ændring af inddrivelsessystemet er vi klar over, at det er et regelsæt, som er forskelligt fra det, der gælder for den øvrige del af rigsfællesskabet.

Da vi lægger vægt på, at forslaget er tiltrådt af det grønlandske hjemmestyre, vil vi gerne give forslaget som helhed en positiv udvalgsbehandling.

Ebba Strange (SF):

Principielt mener vi i socialistisk folkeparti, at Grønlands anliggender skal afgøres af Grønland selv, og derfor har vi også stået bag hjemmestyreløven. Der er dog stadig væk nogle områder, som skal ordnes af den danske stat, og ét af de områder er retsplejen og kriminalitetsbekæmpelsen og kriminalforsorgen i Grønland. Derfor mener jeg ikke, at vi skal nøjes med at give det her forslag et blåt stempel og sige: o.k., det har hjemmestyret godkendt, det har hjemmestyret accepteret, altså siger vi også bare ja i det danske folketing.

Vi er nogle, der ved, at der traditionelt set har været ret stor forskel på retspleje og kriminalitetssanktioner i Danmark og i Grønland, og det er naturligt, fordi der har været meget stor forskel på de to samfundsmønstre. Vi ved også, at samfundsmønstret i Grønland siden 1951 har gennemgået meget store forandringer, der især er karakteriseret ved nedlæggelse af en lang række udsteder og småbygder og en sammenhobning af mennesker i byer. Denne samfundsændring har medført et ændret kriminalitetsmønster, og man ser nu især i de større byer, helt specielt i hovedstaden Nuuk, nogle former for lovovertrædelser, som man ikke kendte til i det grønlandske samfund 30 år tilbage.

Det er klart, at en sådan udvikling giver det grønlandske samfund og dem, der skal stå for retsplejen og kriminalitetsbekæmpelsen i Grønland, overvejelser om at ændre den lovgivning, der eksisterer.

På den baggrund er man kommet med dette forslag om ændring af lov om rettens pleje i Grønland. Det er ændringer, der, så vidt jeg kan se, på helt væsentlige områder har forbilliget i den danske lovgivning. Der er også områder, der specielt er indrettet efter det grønlandske samfund, og det er i orden.

Netop fordi det er sådan, og fordi jeg har en række spørgsmål at gøre om det, mener jeg ikke, at vi skal behandle det her som en ekspeditionssag, og jeg vil godt allerede nu forberede Grønlandsministeren på, at jeg vil bede om, at vi får referatet af det grønlandske landstings behandling af denne sag. Jeg vil gerne se, hvilke argumenter der har været brugt i behandlingen af denne sag.

Noget af det første, der slår mig, er, at det er ingen andre end Den kgl. grønlandske Handel og Grønlands tekniske Organisation, der her ønsket ændringer med hensyn til beslaglæggelse og aflytning. KGH og GTO er rester af det danske kolonistyre i Grønland. Sådan som jeg kender det grønlandske samfund, og sådan som jeg har oplevet, at kriminalitetsmønstret har skiftet, mener jeg ikke, at det lige præcis er postbeslaglæggelser og telefonaflytning, der kan forhindre optøjerne i Godthåb. Jeg tror, at det er det, der er det største problem i øjeblikket i Grønland. Det støder mig, og derfor vil jeg godt spørge ministeren: hvem er ophavsmand til dette lovforslag andre end KGH og GTO? Det vil jeg meget gerne have at vide.

Jeg har en lang række mere konkrete spørgsmål, som knytter sig til lovforslaget, og jeg skal komme ind på et par stykker af dem. Først vil jeg sige om hele kapitel 7, der handler om tvangsfuldbyrdelse, udlæg og tilbageholdelse i løn, at det med den baggrund, jeg har haft for at læse det her forslag, ser ud, som om man har fundet en model, der kan bruges, men det vil vise sig under udvalgsarbejdet.

Jeg har et par konkrete spørgsmål, som jeg godt vil tage frem her ved førstebehandlingen, for så vidt jeg kan nå det.

For det første vil jeg godt spørge, hvad baggrunden er for, at det nu er landsdommeren, der skal indstille domsmænd og suppleanter. Jeg synes, at det var mere demokratisk, at den gamle regel var bedre, at det var landstinget, der fandt frem til domsmænd og suppleanter.